

tabeliák alapján. E nagyfontosságú kimutatásnak az a nagy hiánya, hogy a *Sopron, Vas, Zala* és *Veszprém* megyékben lévő jobbágyföldek megyénként részletezve nincsenek, hanem csakis az e négy megyéből akkor alakított soproni kerület összegezése ismeretes. Abban a helyzetben vagyunk, hogy ezt a hiányt a kimutatásnak, az Orsz. Levéltárban az 1802. évi országgyűlési iratok közt található másik példányából kipótolhatjuk.

Megye	Szántóföld holdakban	Rétek kaszálókban azaz holdban	Szőlők holdakban (16 kapás csik 1 holdra)	Összesen
Sopron	135.197	24.631	5142 ¹ / ₁₆	164.970 ⁸ / ₁₆
Vas	149.370	43.056	2216 ⁷ / ₁₆	194.642 ¹⁴ / ₁₆
Zala	131.040	62.940	8987 ¹ / ₁₆	202.967 ⁸ / ₁₆
Veszprém ...	87.801	24.880	1120 ³ / ₁₆	113.801 ³ / ₁₆

tk.

Jobbágyok házassági kényszere. A vajdahunyadi uradalomnak 1681. évi urbáriumában (Orsz. Levéltár. Urbar. et Conser. fasc. 79 n° 54.) olvasom ezeket az érdekes sorokat:

„Az jobbágyok fiainak esztendejek azért iratott le az urbáriumban, hogy ha látna az officiális, hogy valamely legény házasságának idejét nem csak elérte, hanem ugyan el is mulatta, hogy azért az olyanok ne csak az rossz életben ne éljenek, hanem hogy istenes házasságok által terjedjenek, rá kell eröltetni; ha könnyű intéssel nem fogadna, a tömlöczből is termináltatni kell róla, hogy házasságát nem halasztja; melyet az özvegy asszonyok és a jól megnőtt leányok is tudom helyben hagynak.

Z.